

VUODEN 2019 TOIMINTAKERTOMUS

1. Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion toteutuminen

Nuutajärven kokonaisvaltainen kunnostussuunnitelma on sitonut yhdistyksen voimavarat. Hanke pääsi alkuun melko myöhään myöhäisen rahoituspäätöksen vuoksi. Silti melkoinen osa suunnitelmasta toteutettiin. Hanke jatkuu vielä vuonna 2020.

Yhdistys on osallistunut ja tukenut ELY-keskuksen käynnistämiä vesistön tilaa ja tulevaisuutta koskevia hankkeita. Selvitykset ovat merkittäviä vesistön tulevaisuuden kannalta. Nuutajärvi hankkeen hitaan käynnistymisen ja Urjalan kunnan etupainotteisesti maksaman avustuksen vuoksi tilinpäätös oli ylijäämäinen. Myös osa maksatuksista siirtyi vuodelle 2020.

2. Yhdistyksen johto ja toimihenkilöt

Hallituksen jäsenet:

Jouko Kokko, pj - Rutajärvi

Jorma Järnstedt, vpj. – Kortejärvi

Riku Rantala, sihteeri - Nuutajärvi

Minna Ahlqvist – Rutajärvi

Antti Jokela - Kortejärvi

Hannu Kuula – Rutajärvi

Risto Lylykorpi - Nokoori/padon hoito

Anders Koponen - Nuutajärvi

Reijo Vähä-Touru - Rutajärvi

3. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus kokoontui kuusi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 72 asiakohtaa. Vuosikokous pidettiin 20.7.2019 Urjalankylän Koulumaassa. Kokouksessa oli paikalla 18 henkilöä edustaen 15 kotitaloutta.

4. Veden korkeudet ja padon hoito

Vuosi 2019 alkoi melko normaalisti vedenpinnan laskiessa vesistöissä. Lunta oli kuitenkin kohtuullisesti ja se sulii maaliskuun lopulla. Kevättulva oli maltillinen. Pohjavesi oli edelleen matalalla. Toukokuusta alkoi pitkä jakso, joka kesti syyskuuhun asti, jolloin vedenpinta laski tasaisesti. Alkukesästä veden lämpötila vaihteli melkoisesti. Heinäkuusta melkein syyskuuhun vesi oli hyvin lämmintä. Runsaat sateet syyskuusta eteenpäin kastelivat maaperän ja nostivat vedenpinnat tulvakorkeuteen vuodenloppuun. Pysyttiin silti tulvarajoissa.

Leväkesä oli Rutajärvessä maltillinen, vaikka vesi oli ajoittain jopa 25 astetta. Tuuli yleensä hajotti heikot esiintymät. Sen sijaan syksyn leväkukinnot olivat taas melko voimakkaat. Nuutajärven länsipäässä ja Nuutajoessa levää oli runsaasti ja ajoittain erittäin runsaasti kesäkuun lopusta lähtien.

Yhdistys on jatkanut padonhoitoa toistaiseksi entiseen tapaan. Padon kunto alkaa olla todella heikko ja se vuotaa melkoisesti. Padonhoidon mandaatin käsittely on edelleen kesken Vaasan hallinto-oikeudessa.

5. Nuutajärven kokonaisvaltainen kunnostushanke

Hankkeen tavoitteena on parantaa Nuutajärven vedenlaatua, kalakantaa, virkistyskäyttömahdollisuutta ja maisemallista arvoa. Hanke käynnistyi keväällä. Nuutajärven kartanon kosteikko valmistui kesän aikana.

Janne Pulkka Salaojakeskuksesta piti kokouksen Mustaojan ojitusyhtiön ja suojeluyhdistyksen kanssa. Ojitusyhtiö ruoppaa ojat ja tekee laskeutusaltaan, sy vastaa mm. suunnittelusta. Rahoitusta haetaan matara:sta.. Maastomittaukset tehtiin kesän aikana. Kytkemällä hankkeeseen mukaan uomaston kunnostustoimenpiteitä jotka eivät suoranaisesti ole vesiensuojellisia on kuitenkin parempi mahdollisuus saada rahoitus (pienemmällä omarahoitusosuudella) koko kokonaisuudelle

Ihanajoelle ei ole vielä löytynyt kunnostuskohteita. Valuma-alue on niin suuri, että suuaukolle ei ole mahdollista tehdä riittävän suurta kosteikkoa. Kuormituslähteet kartoitettiin tarkemmin vesinäytteillä. Alustavina tuloksina voidaan todeta, että suurimmat ravinteet tulevat Ihanajoesta. Soilta ei tule ravinteita. Eli kaikki ravinteet tulevat pelloilta.

Nuutajärven kartanon kosteikko sekä oheistuotteena osakaskunnan rakennuttama luontotorni ovat herättäneet paljon keskustelua Nuutajärveläisten keskuudessa järvestä ja sen tilasta ja ylipäättänsä luonnosta

Hankkeen tueksi käynnistettiin kummikeräys, jota mainostettiin paikallislehdissä ja Lasisoi2019 tilaisuudessa. Hankkeelle perustettiin projektiryhmä.

Hanketta rahoittavat Pirkanmaan ELY-keskus ja Urjalan kunta.

6. Vesistön ympäristövaikutusten arviointi

Pirkanmaan ELY-keskus teki asukaskyselyn vesistön tilasta. Suojeluyhdistys avusti kyselyn postituksessa. Yli 90 % vastaajista kokee vesistön tilan huolestuttavana. Lähes puolet kokee vedenlaadun olleen kuluneena vuonna jonkin verran tai paljon huonompi viime vuosiin verrattuna. Järviin toivotaan lisää vettä ja veden korkeudenvaihtelun tasaamista (www.ymparisto.fi/saannostely/urjala). Yhdistys tiedotti myös yleisötilaisuudesta 13.6.2019. Tilaisuudessa oli noin 50 henkilöä paikalla.

Pirkanmaan ELY-keskuksen tilaaman luontoraportin kartoitus käynnistyi. Raportissa selvitetään mm seuraavaa: Ilmastomuutoksen vaikutus vesistön umpeenkasvuun, rehevöitymiseen ja säännöstelyyn. Kortejärven kunto ja uomien vetokyky todettiin jo kartoituksen aikana huolestuttaviksi. Yhdistys tuki kartoitusta toimittamalla aikaisempaa havainto- ja tutkimusaineistoa ja lainaamalla veneen tutkijan käyttöön.

7. Yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa – Annetut lausunnot/kirjelmät

Suojeluyhdistys tiedotti Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa vesistön ympäristöarvioinnin ja säännöstelyn kehittämisen tutkimuksista. KVVY:n kanssa selvitettiin Nuutajärven itäpuolen vesistön tilaa. Yhdistys tuki Nuutajärven osakaskuntaa luontotornin rakennushankkeen tiedottamisessa.

Yhdistys antoi vastineen VHaO:lle Ismo Kuisman valitukseen Nokorin padon juoksutuksista. Yhdistys vaati valituksen hylkäämistä. Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys on jatkanut Nokorin padon hoitamista vastineessaan AVI:lle (LSSAVI/5979/2016) 19.3.2017 esitetyin perustein. Ympäristölupavirasto katsoi päätöksessään (Dnro LSY2004-Y-232) 13.12.2006, etteivät laskusuunnitelmassa mainitut tulevat vedenkorkeudet ole sitovia, vaan ennusteita ja luonteeltaan tavoitteellisia. Vaasan HO yhtyi näkemykseen päätöksessään 12.10.2007 Dnro 00548/07/5211.

8. Tiedottaminen

Jätevesijärjestelmät haja-asutusalueilla tuli saattaa kuntoon 30.10.2019 mennessä. Yhdistys tiedotti asetuksesta mm. kotisivuillaan. Lisäksi asiassa tehtiin yhteistyötä KVVYn kanssa. Jäsenkirjeessä kerrottiin vesistön asukaskyselystä ja yleisötilaisuudesta. Nuutajärvihanke on ollut esillä paikallislehdissä. Lasioi2019 tilaisuuteen tehtiin hankkeen esite ja video. Yhdistys on jatkanut nettisivujensa (www.airanne.net) ja fb-sivujensa (www.facebook.com/airanne.net) ylläpitoa.

Yhdistys jatkoi levätarkkailua Kaunistossa osana valtakunnallista havainnointia (www.jarviwiki.fi.)

9. Tiivistelmä toiminnasta ja tulevaisuuden näkymät

Käynnissä oleva Nuutajärven kokonaisvaltainen kunnostushanke parantaa toivottavasti Nuutajärven ja sitä kautta koko vesistön tilaa pysyvästi. Tähänastiset toimet itse järvessä eivät ole vaikuttaneet järven ravinnekuormaan. Yhteistyö alueen viljelijöiden kanssa on alkanut lupaavasti. Järven itäpuolen ongelmien ratkaisu jää vuodelle 2020 ja tuleville vuosille. Pirkanmaan ELY-keskuksen käynnistämät selvitykset järven tilasta antavat pohjaa tuleville säännöstelyratkaisuille. Ensimmäistä kertaa tarkasteluissa on mukana myös ilmastonmuutos. Kortejärven tilan kohentaminen ja tulevaisuus vesistönä tulee ottaa tarkastelun kohteeksi.